

Η επόμενη μέρα.

Εισηγήσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του Covid-19 στη Νεολαία.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΝΕΟΛΙΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΕΝΙΚΑ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	6
ΟΜΑΔΑ 1 - Χαρτογράφηση της κατάστασης που αντιμετωπίζουν οι νέοι και οι οργανώσεις νεολαίας.....	6
ΟΜΑΔΑ 2 - Μελέτη και καταγραφή καλών πρακτικών και πρωτοβουλιών από κυβερνήσεις και κοινωνία των πολιτών σε Κύπρο και εξωτερικό.....	7
ΟΜΑΔΑ 3 - Καταγραφή καλών πρακτικών της ίδιας της νεολαίας, για τη στήριξη της κοινωνίας.....	7
ΟΜΑΔΑ 4 - Καταγραφή και κοινοποίηση ψηφιακών εργαλείων και πρακτικών, όπως επίσης και εισηγήσεων.....	7
ΚΥΡΙΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ COVID-19.....	9
ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ.....	10
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ.....	10
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ.....	11
ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ.....	12

ΓΕΝΙΚΑ

Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου (ΟΝΕΚ), ως ο αρμόδιος κυβερνητικός φορέας για θέματα νεολαίας, έχει ως βασικό στόχο τη δημιουργική συμβολή στη διαμόρφωση πολιτικών σε θέματα νεολαίας.

Από το 2017, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ο ΟΝΕΚ συντονίζει την υλοποίηση και παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία (2017-2022), η οποία αποτελεί το πρώτο έγγραφο πολιτικής για τη νεολαία στην Κύπρο. Μια εκ των βασικών αρχών της Στρατηγικής είναι η συμμετοχή των νέων στη λήψη αποφάσεων για θέματα που τους αφορούν, όπως επίσης και η στενή συνεργασία μεταξύ όλων των φορέων του Κράτους που υλοποιούν προγράμματα και δράσεις για τη νεολαία.

Στο πιο πάνω πλαίσιο και υπό το φως της επικρατούσας κατάστασης και των συνθηκών που προκάλεσε η πανδημία Covid-19, ο ΟΝΕΚ προέβη στη σύσταση ad hoc Ομάδας Εργασίας, αποτελούμενη από εκπροσώπους οργανώσεων νεολαίας και τεχνοκράτες, με στόχο την υποβολή εισηγήσεων για αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας στη νεολαία.

Τα μέλη της Ομάδας κλήθηκαν να αξιολογήσουν την κατάσταση που βιώνουν οι νέοι, να καταγράψουν καλές πρακτικές από την Κύπρο και το εξωτερικό και να προτείνουν λύσεις και προτάσεις για την επόμενη μέρα της πανδημίας, προς όφελος των νέων και των οργανώσεων νεολαίας.

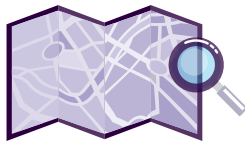
Τα απορρέοντα των εργασιών της εν λόγω Ομάδας θα τύχουν περαιτέρω μελέτης και επεξεργασίας από τον ΟΝΕΚ, για την προώθησή τους στους αρμόδιους φορείς του Κράτους, όπως επίσης και τη δρομολόγηση συγκεκριμένων ενεργειών εκ μέρους του ΟΝΕΚ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θέτοντας ως στόχο την καταγραφή των προκλήσεων και προβλημάτων που επέφερε η πανδημία στους νέους της Κύπρου και στις οργανώσεις νεολαίας, αλλά και τη διαμόρφωση εισηγήσεων για αποτελεσματική επίλυσή τους, διενεργήθηκε κατά τους μήνες Μάιο και Ιούνιο του 2020, μια σειρά διαδικτυακών συναντήσεων της Ομάδας Εργασίας Covid 19, υπό το συντονισμό του Τμήματος Πολιτικής του ΟΝΕΚ.

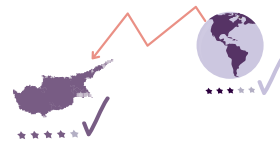
Η Ομάδα Εργασίας χωρίστηκε σε τέσσερις επιμέρους υπο-ομάδες, με κάθε μια από αυτές να εστιάζει σε ένα από τα τέσσερα παρακάτω θέματα:

1.

Χαρτογράφηση της κατάστασης των νέων και των οργανώσεων νεολαίας εξαιτίας της πανδημίας.

2.

Καταγραφή καλών πρακτικών από κυβερνήσεις και την κοινωνία των πολιτών σε Κύπρο και εξωτερικό.

3.

Καταγραφή καλών πρακτικών της ίδιας της νεολαίας για τη στήριξη της κοινωνίας.

4.

Καταγραφή ψηφιακών εργαλείων και άλλων πρακτικών για στήριξη του youth work.

Στις ομάδες εργασίας συμμετείχαν συνολικά 33 άτομα - εκπρόσωποι οργανώσεων νεολαίας, λειτουργοί του ΟΝΕΚ και νέοι που δεν ανήκουν σε οργανωμένα σύνολα νεολαίας. Μέσω των ομάδων, δόθηκε η ευκαιρία στους νέους και τους τεχνοκράτες να συζητήσουν, να ανταλλάξουν απόψεις, να εκφράσουν τις ανησυχίες τους και να υποβάλουν τις εισηγήσεις τους, σχετικά με την αντιμετώπιση των καινοφανών προκλήσεων που αναδύθηκαν.

Ομάδες Εργασίας

Οργανώσεις Νεολαίας

Λειτουργοί ΟΝΕΚ

Νέοι

33

συμμετέχοντες

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι τέσσερις υπο-ομάδες ετοίμασαν εκθέσεις και παρουσιάσεις με τα απορρέοντα των εργασιών τους, τα οποία παρουσιάστηκαν σε διαδικτυακή συνάντηση, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιουλίου 2020, ενώπιον του Προέδρου του ΟΝΕΚ, κ. Πρόδρομου Αλαμπρίτη και του Εκτελεστικού Διευθυντή, κ. Μενέλαου Μενελάου. Ο κ. Αλαμπρίτης και ο κ. Μενελάου ευχαρίστησαν τα μέλη για την όρεξη και το ενδιαφέρον με το οποίο εργάστηκαν στο πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας, όπως επίσης και για τα πολύ ενδιαφέροντα πορίσματα. Διαβεβαίωσαν πως ο ΟΝΕΚ με τη σειρά του, θα επεξεργαστεί και θα μελετήσει τα πορίσματα αυτά, με στόχο τη μέγιστη δυνατή αξιοποίησή τους.

ΣΤΟΧΟΙ & ΑΠΟΡΡΕΟΝΤΑ ΥΠΟ-ΟΜΑΔΩΝ

ΟΜΑΔΑ 1 - Χαρτογράφηση της κατάστασης που αντιμετωπίζουν οι νέοι και οι οργανώσεις νεολαίας.

Στόχος ήταν η καταγραφή των κυριότερων προκλήσεων και προβλημάτων, καθώς και η υποβολή εισηγήσεων για αντιμετώπισή τους. Η ομάδα χρησιμοποίησε ως εργαλείο ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο - στο οποίο έλαβε 90 συνολικά απαντήσεις - και διενήργησε διαδικτυακή ομάδα εστίασης για οργανώσεις νεολαίας. Όπως διαφάνηκε, τα κυριότερα προβλήματα των νέων ήταν ψυχοκοινωνικά, οικονομικά και εκπαιδευτικά. Αναφέρθηκαν επίσης προβλήματα στην ενημέρωση/πληροφόρηση, στην προμήθεια αγαθών και στις υποστηρικτικές υπηρεσίες. Για τις οργανώσεις νεολαίας μεγαλύτερη πρόκληση αποτέλεσε η αναβολή ή ακύρωση των δράσεών τους. Ως εκ τούτου, οι κυριότερες εισηγήσεις αφορούσαν σε μέτρα κοινωνικής, ψυχολογικής και οικονομικής ενίσχυσης, δράσεις στους τομείς της εκπαίδευσης και της εργασίας, στη μελέτη και υιοθέτηση καλών πρακτικών από το εξωτερικό, αλλά και στην ανάγκη για εκπαίδευση στις νέες τεχνολογίες και τις ψηφιακές ικανότητες, με αναγκαία την κατάρτιση των οργανώσεων.

ΟΜΑΔΑ 2 - Μελέτη και καταγραφή των καλών πρακτικών και πρωτοβουλιών που διενεργήθηκαν, τόσο στο εξωτερικό, όσο και στην Κύπρο, κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Για την μελέτη και καταγραφή των καλών πρακτικών, δημιουργήθηκε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο στο οποίο δόθηκαν 56 απαντήσεις- 36 από δημόσιους φορείς και την τοπική αυτοδιοίκηση και 20 από την κοινωνία των πολιτών. Ανάμεσα στις καλές πρακτικές του εξωτερικού, αναδείχθηκαν οι διαδικτυακές καμπάνιες, η διεξαγωγή online φεστιβάλ νεολαίας, όπως έγινε στη Βουλγαρία από το Youth Centre Plovdiv, και η υποστήριξη των ευάλωτων ομάδων από εθελοντές, με διάφορους τρόπους. Στο εσωτερικό, καταγράφηκαν διάφορες, εξίσου καλές πρακτικές, όπως το πρόγραμμα του ONEK «ReCOVer20», το πρόγραμμα κατ' οίκον παράδοσης φαρμάκων και ειδών πρώτης ανάγκης από το Γραφείο Επίτροπου Εθελοντισμού και ΜΚΟ κ.α.

ΟΜΑΔΑ 3 - Καταγραφή καλών πρακτικών της ίδιας της νεολαίας, για τη στήριξη της κοινωνίας.

Στη βάση ερωτηματολογίου, η ομάδα συγκέντρωσε δραστηριότητες που ανέπτυξαν οργανώσεις νεολαίας και νέοι σε Κύπρο και εξωτερικό, οι οποίες είχαν τη μεγαλύτερη απήχηση και αντίκτυπο. Βάσει των απαντήσεων, η ομάδα κατέληξε σε κάποιες εισηγήσεις, οι οποίες χωρίστηκαν στις κατηγορίες εκπαίδευση, πολιτισμός, αλληλεγγύη, υγεία/ψυχολογική στήριξη και δημιουργική απασχόληση. Μερικές από τις εισηγήσεις ήταν η διαδικτυακή εκπαίδευση για τη συναισθηματική νοημοσύνη και τον αθλητισμό, η διοργάνωση διαδικτυακών συναυλιών, φεστιβάλ και άλλων μορφών πολιτισμού, η διεξαγωγή διαδικτυακών εκστρατειών ευαισθητοποίησης για σημαντικά θέματα και η ανάπτυξη δράσεων όπως δωρεάν κατ' οίκον παράδοση βιβλίων, online quiz κ.α.

ΟΜΑΔΑ 4 - Καταγραφή και κοινοποίηση ψηφιακών εργαλείων και πρακτικών, όπως επίσης και εισηγήσεων.

Η εν λόγω ομάδα συγκέντρωσε και παρουσίασε διάφορα διαδικτυακά εργαλεία, για διευκόλυνση και ενίσχυση της εργασίας με τη νεολαία

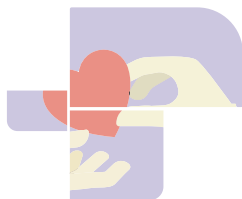
(youth work), όπως το DigiYouth, καθώς και διάφορες ευκαιρίες χρηματοδότησης, όπως το Erasmus+, Πρωτοβουλίες Νέων, πρόγραμμα ReCOVer20 κ.α. Επιπροσθέτως, η ομάδα κατέληξε σε εισηγήσεις, όπως η διεξαγωγή ζωντανών διαδικτυακών «συναντήσεων» με τους νέους (μέσω Facebook ή Instagram), η δημιουργία ενός ραδιοφωνικού σταθμού με το όνομα «Νέα από τους νέους για τους νέους», η λειτουργία ενός εργαστηρίου επιμόρφωσης/κατάρτισης για τους youth workers και η οργάνωση μιας ομάδας εθελοντών «Άμεσης Δράσης».

ΚΥΡΙΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ COVID-19

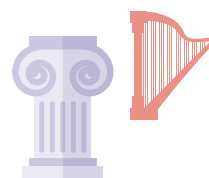
Οι εισηγήσεις και καλές πρακτικές που καταγράφηκαν και υποβλήθηκαν από τις 4 υπο-ομάδες, καλύπτουν τους ακόλουθους τομείς:

Υγεία & Ψυχική
υγεία νέων

Εθελοντισμός &
Αλληλεγγύη

Πολιτισμός, Εκπαίδευση
& Κατάρτιση

Δημιουργική απασχόληση
& Ψυχαγωγία

Youth Work

Οικονομική
στήριξη

Αθλητισμός

Τεχνολογία

Οι σημαντικότερες προκλήσεις των νέων, όπως διαφάνηκε από τις εργασίες της Ομάδας, ήταν κυρίως ψυχοκοινωνικές και οικονομικές, ενώ τα τεχνολογικά προβλήματα αποτέλεσαν επίσης σημαντική πρόκληση για τους νέους και το οικοσύστημα νεολαίας.

Βάσει των συγκεκριμένων προκλήσεων, παρουσιάζονται πιο κάτω κάποιες κύριες εισηγήσεις της ομάδας:

ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Τόσο στην Κύπρο, όσο και στην Ευρώπη αλλά και διεθνώς, **η ψυχική υγεία των νέων αποτέλεσε τη μεγαλύτερη πρόκληση**. Η πρωτοφανής κατάσταση της υποχρεωτικής καραντίνας, του περιορισμού των μετακινήσεων και της διακοπής κάθε είδους δραστηριότητας και προσωπικής επαφής, επέδρασαν αρνητικά στα συναισθήματα και την ψυχολογία των νέων. Για τις πιο πάνω προκλήσεις, έχουν προταθεί εισηγήσεις, όπως η διενέργεια **εκστρατειών ενημέρωσης** για το θέμα και η **διοργάνωση δραστηριοτήτων ή βιωματικών εργαστηρίων**, τα οποία στοχεύουν στην ανάπτυξη και ενδυνάμωση των ψυχολογικών δεξιοτήτων των νέων, και δη των ευπαθών νέων. Προτάθηκαν επίσης εισηγήσεις για ομαδική **ψυχολογική στήριξη μέσω του διαδικτύου και διαδικτυακά προγράμματα εκπαίδευσης και ενδυνάμωσης νέων**, για θέματα που αφορούν την υγιεινή διατροφή, για τα οφέλη του αθλητισμού για το σώμα και τη ψυχολογία, αλλά και θέματα αντιμετώπισης φαινομένων παρενόχλησης. Σημαντική είναι επίσης η **συνεισφορά του τομέα εργασίας για τη νεολαία (youth work)** και η αξιοποίηση των διαφόρων ψηφιακών εργαλείων στην ανάπτυξη και ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων των νέων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Λόγω της πανδημίας και της επακόλουθης καραντίνας, **μεγάλο μέρος του πληθυσμού έμεινε, προσωρινά ή μη, χωρίς εργασία**. Για τις οργανώσεις νεολαίας, το οικονομικό πρόβλημα αποτέλεσε τη **μεγαλύτερη πρόκληση**. Συνεπώς, ανάμεσα στις εισηγήσεις, έχει προταθεί η **οικονομική στήριξη από το κράτος** σε όσους νέους ή οργανώσεις νεολαίας επηρεάστηκαν οικονομικά από την πανδημία, η **παροχή ευελιξίας** για την υλοποίηση δραστηριοτήτων με επιχορήγηση από εθνικά και ευρωπαϊκά κονδύλια -

τόσο ως προς τη χρονική υλοποίηση τους, όσο και τον τρόπο υλοποίησής τους - όπως επίσης και η **παροχή κατάλληλης ενημέρωσης** για χρηματοδοτικά προγράμματα που υπάρχουν για τη στήριξη των νέων και των οργανώσεων νεολαίας κατά την επόμενη μέρα της πανδημίας.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Τέλος, η προσαρμογή με την τεχνολογία και η ενσωμάτωσή της στην επικοινωνία, αποτέλεσε πρόκληση τόσο για τους ίδιους τους νέους όσο και για τις οργανώσεις νεολαίας. Οι εισηγήσεις για το θέμα ήταν απαραίτητες, δεδομένης της κατάστασης, εφόσον η τεχνολογία αποτέλεσε τον βασικό πυρήνα για όλους σχεδόν τους τομείς κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

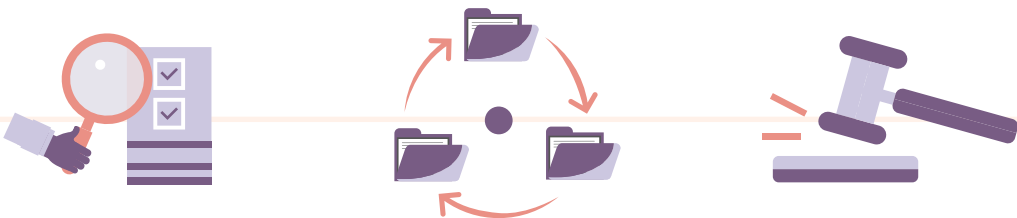
Οι εισηγήσεις περιλαμβάνουν τη πραγματοποίηση δωρεάν εργαστηρίων σε όλες τις περιοχές (και τις πιο απομακρυσμένες) **σχετικά με τις νέες τεχνολογίες και τη ψηφιοποίηση**, καθώς είναι **απαραίτητες** για την υλοποίηση πολλών και διαφορετικών **διαδικτυακών δράσεων** που έχουν προταθεί, όπως την προώθηση **e-φεστιβάλ, διαδικτυακών θεατρικών παραστάσεων και συναυλιών, σεμιναρίων, διαδικτυακής εκπαίδευσης** κ.α.. Επίσης, έχει προταθεί η **δημιουργία μιας "ζωντανής" διαδικτυακής πλατφόρμας**, στην οποία νέοι και νέες που ενδιαφέρονται για ένα συγκεκριμένο θέμα θα μπορούν να οργανώνονται, να ανταλλάσσουν ιδέες, να προσφέρουν τις εξειδικευμένες τους υπηρεσίες, και τελικά να **διαμορφώνουν και να υλοποιούν δράσεις για κοινωνική αλλαγή**.

ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Ανταποκρινόμενος στις προκλήσεις της πανδημίας, ο ΟΝΕΚ προχώρησε ήδη, κατά την περίοδο της καραντίνας, στην υλοποίηση νέων δράσεων και την αναπροσαρμογή υφιστάμενων προγραμμάτων, τα οποία ανταποκρίνονται στις εισηγήσεις των υπό-ομάδων. Συγκεκριμένα, ο ΟΝΕΚ ανακοίνωσε την έναρξη του «ReCOVer20», ενός νέου χρηματοδοτικού προγράμματος, που επιχορηγεί δράσεις νέων και οργανώσεων νεολαίας που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας. Επιπρόσθετα, τα Κέντρα Πληροφόρησης του ΟΝΕΚ (ΚΕΠΛΗ) διοργάνωσαν σειρά διαδικτυακών διαλέξεων και εργαστηρίων για την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων και το πρόγραμμα Μικρή Άρκτος υλοποίησε διαδικτυακές συναντήσεις για τη ψυχολογική στήριξη των νέων.

Το Τμήμα Πολιτικής του ΟΝΕΚ, κατόπιν μελέτης και επεξεργασίας των εισηγήσεων των υπό-ομάδων, θα προχωρήσει στην υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΝΕΚ. Καθηκόντως, ο ΟΝΕΚ θα εξετάσει το ενδεχόμενο υλοποίησης όσων προτάσεων εμπίπτουν στο πεδίο δράσης του, και ως ο αρμόδιος κυβερνητικός φορέας για θέματα πολιτικής για τη νεολαία και συντονιστής της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, θα προωθήσει στα αρμόδια Υπουργεία και υπηρεσίες τις εισηγήσεις που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους.

Οι εισηγήσεις και τα απορρέοντα των εργασιών των υπό-ομάδων είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΟΝΕΚ <https://bit.ly/2HkrG1P>.

© 2020 ONEK - Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου. All rights reserved

onek.org.cy

